І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 74. JERSEY CITY and NEW YORK, ВІВТОРОК, 25-го КВІТНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, TUESDAY, APRIL 25, 1967 No. 74. VOL. LXXIV.

СОВЄТСЬКИЙ КОСМОНАВТ КОМАРОВ ЗГИНУВ ПРИ ПОВОРОТІ НА ЗЕМЛЮ

Москва. — Совєтська пресова агенція ТАСС 24 квітня рано подала вістку, що випущений в орбіту Землі космічний корабель „Союз І" розбився при повороті на Землю і космовнат полковник Комаров згинув. Подробиць не подано. Комаров пільотував уже „Восток І" в жовтні 1963-го року з двома іншими космовнатами. Вістку про випуск „Союзу І" подано в Москві аж тоді, як він уже був у космосі, не подаючи при цьому жадних подробиць. „Союз І" був випущений — за московським часом — в неділю, 23-го квітня о год. 3.35 над ранок.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Понеділок, 24-го квітня 1967

В АМЕРИЦІ

21-ГО КВІТНЯ ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ЗАРЯДИВ приспішити досліди над методою контролювання занечищеного повітря в ЗДА. Президент на вимогу секретаря здоров'я, освіти й добродійности Джана В. Гардвера розпорядив збільшити фонди на заторкнену ціль. На зусилля проти нечистого повітря призначено цього року 35.5 мільйонів долярів, а у фінансовому році, що закінчиться 30-го червня 1968 року запляновава Урядом сума виносить 84 мільйони долярів. Електрична промисловість виявляє зрозуміння для справи чистого повітря для здоров'я американських громадян. Президент Джансон порушив цю справу у зв'язку з організацією нового Департаменту Транспортових і Мешканевих Справ.

„СОРВЕЄР 3" СТВЕРДИВ, ЖО ПОВЕРХНЯ МІСЯЦЯ є на стільки тверда, що може витримати на собі космічний корабель Аполло, яким мають прилетіти на Місяць американські астронавти десь коло 1970-го року. Поверхня Місяця виглядає в тому місці, де осів „Сорвеєр 3" в середу 19-го квітня, як грубий пісок на узбережжі моря після відпливу. Електронічні кліщі — лопата „Сорвеєра 3" викопали землю на Місяці та, зробивши з неї світлини прислали їх на Землю, де науковці їх докладно провірили й ствердили, що поверхня Місяця в районі Океану Штормів така сильна, що космічний корабель може без риску причалювати на Місяці.

ПЕРША КАНАДІЙСЬКА СВІТОВА ВИСТАВКА починається 28-го квітня в Монтреалі. Сподіваються, що її відвідають 30 мільйонів осіб. Виставка займає 700 акрів площі. Побудова всіх павільйонів та різних улаштувань коштує 500 мільйонів дол. Ціль Виставки: показати Світові модерну Канаду, що вона може осягнути і як вона виглядає. Виставка є найбільшим і найкоштовнішим підприйняттям в рямках відзначення 100-річчя Канадійської Федерації. 70 країн вибудували свої павільйони, щоб показати канадійцям та численним американцям, які будуть в Монтреалі, — що вони мають. Виставка відбувається під гаслом: „Людина і її світ". Там мають показати розвиток життя від його найвчаснішої доби.

ДОНЬКИ АМЕРИКАНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ на Конвенції у Вашингтоні схвалили окрему резолюцію в справі постійного зменшення запасу золота в державній скарбниці цієї країни. Вони домагаються, щоб Конґрес змінив теперішній закон, згідно з яким американський Уряд мусить продавати урядам закордонних держав золото по максимальній ціні — 35 дол. за одну унцію. Продаж золота відбувається лише за доляри.

ЖИДІВСЬКИЙ ЩОДЕННИК „ФОРВАРД" відзначає 70-річчя. Кульмінаційним пунктом цього ювілею буде Концерт в Філгармонік Голл 14-го травня. Всі квитки вже випродані. Почесний Комітет очолює відомий провідник робітничих організацій Дейвід Дюбінски. До Комітету належать ще: губернатор Рокефеллер, посадник Ліндсей і сенатори Джекоб К. Джевітс та Роберт Ф. Кеннеді. Представники різних організацій будуть говорити про ролю цього жидівського щоденника, друкованого в мові „Ідиш", який колись читали коло одного мільйона читачів, а тепер це число зменшилося на 5 разів. Колись наклад „Форварда" виносив 225,000, а тепер 50,000. Щораз менше жидів молодої ґенерації знають жидівську мову. Головним редактором щоденника є 75-річний д-р Лазар Фоґельман.

У СВІТІ

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД ЗАБОРОНИВ ПЕРЕВОДИТИ на тероторії Франції „суд" над президентом Джансоном, як „воєнним злочинцем", — навіть на будь - якому приватному зібранні. Тому відкликано такий „суд", що мав відбутися в травні на передмісті Парижу в комуністичній дільниці і залі.

22 КВІТНЯ Ц. Р. ЗАКІНЧИВСЯ У СХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ з'їзд представників 60-ох компартій з нагоди конґресу німецької компартії. Румунія, Юґославія і Північна Корея висловилися проти пропозиції Брежнєва, щоб скликати світовий з'їзд комуністів спеціяльно для справи „єдности в комуністичному русі", а насправді задля засудження Комуністичного Китаю. Китайської і альбанської компартій у Берліні не була. Східньо - німецькі комуністи погодилися на „діялог" з західньо - німецькими соціялістами. 73-літній Вальтер Ульбріхт залишився надалі ґенеральним секретарем компартії.

КОЛИШНІЙ ВІЦЕ - ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД НІКСОН ПЕРЕСТЕРІГ в Індії індійський і пакістанський уряди, що їхні перегони у збросні, оперті на взаємному недовір'ї і остраху, що між Індією і Пакістаном може прийти знову до воєнного зудару, ставлять під знак запиту доцільність всякої американської допомоги. Ричард Ніксон полетів з Індії до Індонезії на нараду з міністром закордонних справ Маліком.

ЕСПАНСЬКИЙ УРЯД ПРИПИНИВ важність різних постанов конституції в провінції Баскії. Баскійці віддавна домагалися реґіональної автономії та пошанування їх національних самобутностей. Гострі розпорядки уряду прийшли безпосередньо внаслідку кількох масових страйків. Еспанські власті твердять, що тим страйковим рухом керували зорієнтовані на Пейпінґ комуністи.

В ЙОРДАНІЇ НАСТАВ НОВИЙ УРЯД: навим прем'єром є Саад Юмман, колишній амбасадор у Вашинґтоні в роках 1962-65 і після того міністер королівського двору. Тиждень тому скінчилися в Йорданії вибори, які дали перемогу консервативній партії, що підтримує короля Гуссейна. Перед виборами димісіоновано прем'єра Вафлі аль-Талля, найвидатнішого політика й близького співробітника короля, який проте був непопулярний між палестинськими втікачами за його різку опозицію проти єгипетського президента Нассера. Гадають, що король вневдовзі покличе на прем'єра знову аль-Талля.

ПРЕЗИДЕНТ ПРИЛЕТІВ ДО БОННУ НА ПОХОРОН АДЕНАУЕРА

Вашинґтон. — Президент Джансон відлетів в неділю 23 квітня ц. р. до Західньої Німеччини і преземлився о год. 10.27 веч. на летовиці в Кельні, щоб у понеділок взяти участь в жалібній параді в парляменті, де спочиває одверта домовина з тілом Аденауера, і після того в похоронній Богослужбі в католицькій катедрі в Кельні (Кольонії), де Аденауер був перед приходом Гітлера до влади — посадником міста. Джансонові товаришать такі чотири особи: державний секретар Дін Раск, колишній високий комісар в Німеччині Джан МекКлой, колишній перший командант американських військ в Західній Німеччині емиритований генерал Лушіюс Д. Клей і колишній директор Центральної Розвідчої Агенції, брат померлого державного секретаря Доллеса, Аллен В. Доллес. Приєднався до них також Джордж Міні, президент Американської Федерації праці-Конґресу Індустріяльних Організацій. Офіційним членом американської делеґації є також американський амбасадор Джордж МекДжі. Поруч із Джансоном буде приявним на похороні ще тільки один голова держави — французький президент Шарль де Голль, зате буде багато прем'єрів, між ними британський прем'єр Гаролд Вільсон, і міністрів закордонних справ. Президент Німецької Федеративної Республіки Гайнріх Любке уладить для закордонних гостей прийняття у вівторок і тоді Джансон стрінеться з де Голлем. Однак з Білого Дому заповіджено, що ділову нараду Джансон матиме тільки з західньо-німецьким прем'єром Георґом Куртом Кізінґером, що з ним познайомився вперше на летовиці, де Кізінґер з цілим урядом привітав Л. Б. Джансона. Зрештою през. Джансон обмежиться тільки до обміну куртуазійними ввічливостями для підкреслення, що він прибув тільки на похорон Аденауера. Тому Джансон не відвідає тепер ніяких інших европейських країн. Президент Л. Б Джансон запросив був також кол. президента Айзенгавера їхати з ним до Німеччини, однак той відмовився, бо лікарі заборонили йому таку подорож з уваги на грудневу операцію жовчевого міхура, після якої ще досі не прийшов цілком до здоров'я.

Перед похоронами Конрада Аденауера. Старшини німецької федеративної прикордонної сторожі несуть на раменах домовину Конрада Аденауера із його дому до будинку державної канцелярії в Бонні. За домовиною ідуть сини і дочки Аденауера. В похоронах візьме участь президент Джансон та найвищі репрезентанти багатьох інших країн світу.

Торнадо спричинило смерть понад 50 осіб; число поранених — 1,500

Овк Лови, Ілл. — 18 буревіїв бушували в стейті Іллиной, в інших стейтах, спричинивши смерть понад 50 осіб, головно дітей, а число поранених обраховують на 1.500. В підміській місцевості під Шикаґом в Овк Ловні число вбитих виносить 29, а в Белвідері — 20. Матеріяльні витрати оцінюють на $20 мільйонів. Буревії бушували також в стейтах Мишиґен, Кензас, Мізурі, Висконсин та Індіяні. Пересторога про небезпеку появи торнада прийшла попереднього дня в четвер, але в п'ятницю радіо повідомило про торнадо десять мінут після того, як буревій вже бушував. Число вбитих ще докладно невизначене, бо в руїнах домів шукають жертв торнада. Крайова Гвардія й поліція бережуть поруйнованих районів, щоб не було грабунків. Буревій кидав автобусами на віддаль 40 стіп. Торнадо був несподіванкою для людей і тому ніхто не був на нього приготований. Президент Джансон зарядив, щоб Уряд Плянування дав негайно всю можливу поміч пошкодованим особам та щоб інформував його, що зроблено в цій справі.

„СОРВЕЄР 3" КОПАЄ МІСЯЦЬ

Випущений Америкою „Сорвеєр 3" ствердив, що поверхня Місяця є на стільки тверда, що може витримати на собі космічний корабель Аполло, яким мають прилетіти на Місяць американські астронавти десь коло 1970-го року. Поверхня Місяця виглядає в тому місці, де осів „Сорвеєр 3" в середу 19-го квітня, як грубий пісок на узбережжі моря після відпливу. Електронічні кліщі — лопата „Сорвеєра 3" викопали землю на Місяці та, зробивши з неї світлини, прислали їх на Землю, де науковці їх докладно провірили й ствердили, що поверхня Місяця в районі Океану Штормів така сильна, що космічний корабель може без риску причалювати на Місяці. На фото — переслана на Землю знімка показує автоматичну лопату (внизу справа) та викопану нею другу з черги „яму" на 2 інчі.

Два совєтські шпигуни відлетіли з Ню Йорку з сенсаційною пригодою

Ню Йорк. — В неділю 23 квітня два совєтські високої ранґи шпигуни Васілій Мозжечков, який прибув до ЗДА під фальшивим прізвищем Васілія Кузнєцова, та Ніколай Віноградов, відлетіли до Франції, не зробивши нічого в ділянці шпигунства, бо про їх приїзд знало ЕфБіАй, аґенти якого весь час пильнували цих членів совєтської розвідки. Але під час відлету ці непрошені гості були героями сенсаційної історії, яку можна знайти тільки в літературному творі про шпигунів. Обидва шпигуни прибули на летовище о год. 6.35 по пол., бо літак мав відлетіти о год. 7-ій. 10 мінут перед відлетом літака прибув на летовище чоловік в цивільній одежі, який вилеґітимувався як член ЕфБіАй, і який просив передати пакунок Васілієві Кузнєцову. Стюардеса помилково передала цей пакунок пілотові літака, який аж в останній хвилині перед відлітом літака мав час заглянути до пакунка, в якому знайшов один примірник книжки відомого автора шпигунських повістей Дейтона під заголовком „Коштовне місце для смерти". В книжці були ще мапи та папери із написом „Строго таємне" та „Тільки для самого Президента". Пілот припинив відлет літака і повідомив про цю історію ЕфБіАй. Книжка під повищим заголовком має появитися за кілька днів у Видавництві „Дж. П. Путнам енд Сонс". Дві години аґенти ЕфБіАй студіювали книжку та папери в ній і кілька разів телефонували в цій справі до Вашинґтону. О год. 9.30 ввечері аґенти ЕфБіАй залишили літак, який відлетів до Парижу. Ніхто не знає, хто був автором цього трюку, який скомпромітував совєтських шпигунів, які і без того самі скомпромітувалися, бо прибули на „працю" до ЗДА, але нічого не могли зробити, бо були під доглядом американських аґентів.

Сталінова донька Свєтлана прибула до ЗДА, де „можна висловити свої думки"

Ню Йорк. — Свєтлана Аллілуєва, донька Сталіна, прибула 21-го квітня до Ню Йорку і заявила на летовищі, що тут використає можливість „виявити свої думки, чого вона не могла зробити в СССР". В довшій заяві англійською мовою вона сказала, що прийшла до переконання, що „неможливо існувати без Бога в серці". Для неї не було вже капіталістів чи комуністів, коли вона пізнала Бога, тільки люди, такі самі всюди зі своїми надіями й ідеями, бо „головні догми комунізму втратили своє значення". В її приїзді до Ню Йорку відограли важну ролю два американці: колишній амбасадор до СССР Джордж Ф. Кеннан і ню-йоркський адвокат Едвард С. Ґрінбавм, який заступає літературні інтереси Свєтлани Аллілуєвої. Вона написала спогади про свого батька, які має видати Видавництво „Гарпер енд Ров". Щоденник „Ню Йорк Таймс" і журнал „Лайф" будуть друкувати частини цих спогадів. Книжка Аллілуєвої має бути „літературним і філософічним документом про життя в бурхливій добі Сталіна". Видавець „НЙТаймса" відмовився виявити, на яких умовах його щоденник друкуватиме частини праці Сталінової доньки. Свєтлана Аллілуєва заявляє, що в грудні 1966 р., коли вона виїжджала з СССР до Індії, плянувала вернутися до Москви, але під час побуту в Індії прийшла до переконання, що не може вернутися додому, хоч турбувалася дуже тим, що довший час не бачитиме своїх дітей. Причина її рішення: розчарування в комунізмі та пізнання тієї правди, що існує Бог. „Я прийшла до правди про Бога сама, без нічиєї допомоги. І це була велика зміна, бо від тієї хвилі головні догми комунізму втратили для мене вартість". Дві години перед приїздом Свєтлани прилетів на це саме летовище в Ню Йорку совєтський поет Андрей Вознесенський, який заявив, що він може говорити тільки на літературні теми, тому відмовився зайняти становище до приїзду Сталінової доньки до Ню Йорку. Її 21-річний син Йосиф заявив у Москві, що його мати не писала до нього від тоді, коли рішилася не вертатися до СССР, і додав, що тиждень тому вона телефонувала йому зі Швайцарії.

КІНОФЕСТИВАЛЬ У ЛЬВОВІ

У центральному кіно у Львові „Мир" демонструються „з нагоди 50-річчя Жовтня" такі антиукраїнські, в тому з наклепами на боротьбу УПА, кінофільми Київської студії художніх фільфільмів, як „А тепер суди", „Два роки над безоднею", „Їх знали тільки в обличчя". Крім того як повідомила газетка „Вісті з України" ч. 7 з лютого, демонструються там деякі давніші фільми: „Щорс", „Повість полум'яних літ" О. Довженка та біля 20 документально-хронікальних фільмів.

Продовжується скріплювання військ на півночі Південного В'єтнаму

Сайґон. — У північній смузі Південного В'єтнаму, що охоплює 5 адміністраційних провінцій, створюється окрему військову одиницю силою 15.000 американського війська. До тієї одиниці ввійдуть три армійські бриґади. Окремо приземлились у тій смузі нові з'єднання парашутистів. Висадилась там також морська піхота. За газетними твердженнями, головний командант американських збройних сил у В'єтнамі, генерал Вільям Вестморленд, який тепер перебуває у Вашингтоні, вимагає двох та щонайменше одної нової дивізії для операцій у В'єтнамі. Зараз за здемілітаризованою зоною здовж 17-ої паралелі, що розділює північний комуністичний і південний Вільний В'єтнам, комуністи зосередили які три дивізії, силою коло 35.000 вояків і американське командування рахується з можливістю, що Північний В'єтнам перекине ті війська до наступу, щоб заволодіти п'ятьма північними провінціями Південного В'єтнаму. Вказує на це зріст активности комуністів у тих провінціях, зокрема недавній наскок на місто Квантрі, куди комуністам удалося вдертись, перебувати там 24 години і звільнити к. 300 комуністичних в'язнів і полонених. Північний В'єтнам, який знову відкинув американську пропозицію, щоб відтягнути на 10 миль війська на півдні і півночі від здемілітаризованої зони твердить, що в минулотижневому налеті проти електрівень на передмістях порту Гайфонгу згинули 44 цивілісти і 110 було ранених.

НТШ перевело у Ню Йорку вечір на пошану Василя Пачовського

Ню Йорк. — В суботу 22 квітня ц.р. у залі Літературно - мистецького Клюбу відбулась Наукова конференція Наукового Товариства ім. Т. Шевченка, присвячена пам'яті поета і драматурґа перших 40-ка років цього сторіччя Василя Пачовського. З нагоди 25-річчя смерти того письменника, його сини Роман і Борис, уладили з великим пієтизмом і знанням музейництва виставку творчої спадщини Василя Пачовського, на якій показано 22 експонати книжкових видань письменника, видані і рукописні музичні твори до слів В. Пачовського, 21 рукопис невиданих творів, рукописи перекладів, автобіографічні записки, світлини, листи, документи і кілька портретів. Вечір відкрив від Президії НТША ред. Іван Кедрин, який звернув увагу на культурну обстанову, в якій відбувається та конференція та запросив приявних синів Василя Пачовського до Президії. Проводив вечором проф. д-р Василь Стецюк від Філологічної Секції НТША, який м.і. заповів, що НТША плянує влаштувати незабаром окрему конференцію, присвячену Молодій Музі, де буде знову мова про Василя Пачовського. Проф. д-р Г. Лужницький виголосив доповідь про Василя Пачовського, як поета і драматурга, підкресливши його зв'язок з тодішнього загально - европейською течією патріотичного символізму й романтизму в літературі і т.зв. інтровертний характер лірики Пачовського. Проф. д-р Роман Стоцький дав нарис діяльности Союзу Визволення України в таборах російських воєнних полонених під час першої світової війни, коли то активними культурними працівниками в таборах були Богдан Лепкий, Василь Пачовський, Петро Карманський і інші наші видатні культурні діячі. Після того показано прозірки з табору у Вецлярі.

Приявними на вечорі було к. 80 осіб.

В Янґставні відбувся триденний секретарсько-організаторський курс УНС

Заходами Окружного Комітету Відділів УНСоюзу, що його очолює на пості голови Округи секретар 230-го Відділу Петро Ліщак, проведено в Янґставні, Огайо, в днях 21-го, 22-го і 23-го квітня секретарсько - організаторський курс, в якому взяли участь урядовці місцевих та довколишніх Відділів УНСоюзу. Викладачами на курсі були: заступник гол. предсідника і керівник Рекордового Відділу УНСоюзу Володимир Сохан, головний радний проф. Тарас Шмаґала і обласний організатор Володимир Гірняк. Учасники курсу, який відбувся в домі 230-го Відділу УНСоюзу, вислухали з увагою лекції згаданих трьох викладачів про основи забезпечення, теорію і практику організаційної праці, кляси забезпечення в УНСоюзі, та їх добір для членів включно із плянуванням забезпечення всіх членів родин, обслугу членів та ведення відділового діловотства і обов'язки секретарів Відділів та ролю УНСоюзу в національному житті українців. Крім лекцій, які тривали 12 годин, були проведені дискусії над прослуханими лекціями та над проблемами організаційної праці на терені Янґставну, міста з добре зорганізованою українською громадою, яка може гордитися жертвенністю для праці УККА і трьома українськими церквами (в тому новою церквою і школою св. Анни). Учасники курсу однозгідно вирішили посилити працю на терені Янґставну за поміччю обласного організатора Володимира Гірняка, який залишився ще на деякий час після закінчення курсу в Янґставні.

Річні Загальні Збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу відкладено на пізніший реченець, а ввесь час трьох днів, п'ятниці суботи і неділі, присвячено на вичерпання програми курсу, який допоможе місцевим союзовим діячам у їх організаційній праці для УНСоюзу і громади.

„Тризуб" ввійшов до півфіналу Сходу в грах за Чашу ЗДА

Футболісти „Тризуба" з Філядельфії відбули минулої неділі 23-го квітня в Клівленді чергові міжстейтові змагання з циклу гор за Чашу ЗДА. В цій зустрічі з німецькою дружиною „Донавшвабен" здобув „Тризуб" перемогу 2:1. Склад „Тризуба" був послаблений браком контуженого у попередніх змаганнях Ферейри. Стрільцем обох воріт був Бенітез. Завдяки цій виграній „Тризуб" чотирикратний першун ЗДА, ввійшов до півфіналу Сходу в грах за Чашу ЗДА, в якому зустріне вже в найближчу неділю італійську дружину „Рома" репрезентанта стейту Ню Джерзі.

УСК Ню Йорк переміг 2:0 у минулонедільних змаганнях за мистецтво „Великої Десятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу жидівську дружину „Блю Стар". Ворота для УСК-у здобули в цій зустрічі Фіні і Вільсон.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Ситі і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

„День України"

У Києві відбувся пленум „Українського товариства дружби і культурного зв'язку з зарубіжними країнами". Як повідомила „Радянська Україна" з 16 квітня, голова цього товариства, Катерина Колосова, виголосила доповідь „про завдання по підготовці до 50-річчя великого жовтня". Пленум намітив широку програму пропаґандивного наступу: „Найближчим часом Українське товариство дружби візьме участь у Днях України в Угорщині, Канаді, Японії, Італії, Днях Української Культури в Індії, Греції, Фінляндії, в Тижнях України у Франції та Австрії, в Декаді української радянської книги в Польщі"... Газета інформує також, що згадане товариство „нині підтримує зв'язки з 112 країнами світу".

Як не радіти Днями, Тижнями, Декадами України, що відбудуться за кордоном, адже вони сприятимуть поширенню в світі українського національного імени, знайомитимуть закордон із зразками та досягненнями української культури . . .

Та ця теоретична „радість" затьмарюється багатьма практичними темними плямами. І не тільки ми — діти українського народу — повинні їх бачити; їх варто показати й пояснити нашим американським та іншим співгромадянам. Кожний такий День і Тиждень УССР у кожній вільній країні ми повинні зустріти підготовано, заздалегідь усе продумавши, надрукувавши інформаційні листки різними мовами, може й відповідні транспаренти - пояснення.

Що ми повинні сказати світові з приводу влаштовуваних Москвою „Днів України" з нагоди „50-річчя великого жовтня"?

— Що майже 50 років тому большевицька Москва окупувала територію Української незалежної соборної демократичної Держави — УНР;

— Що УССР, таким чином, це колонія комуністичної Росії;

— Що Москва винищує самобутню українську культуру, русифікує український народ, забороняє йому молитись у своїх церквах, грабує Україну економічно;

— Що показувані різними ансамблями з України танці тощо — це не здобуток комуністів, а решти вцілілої ще української народної культури;

— Що в УССР не можна дістати української книжки, платівки тощо, в той час, як на Захід з тієї ж УССР посилають з пропаґандивною метою українські книжки, платівки, ноти, кінофільми;

— Що справжніх працівників української культури й науки в Україні Москва переслідує, що й досі понад 70 молодих українських поетів, письменників, істориків тримають там за ґратами — без прилюдного суду;

— Що показувана на „Днях України" Українська ССР позбувається вже решток культурної автономії, не то державности: лише 5 так званих республіканських міністерств належать ще формально до Києва, а 27 уже обернено в „союзно-республіканські", і їхні справжні міністри сидять у Москві;

— Що сучасна Україна з її 46 мільйонами людности не має власного уряду, бо народ позбавлений права обирати, а змушений лише вкидати до урн заготовлені компартією „бальотні листки", на яких немає кандидатів - противників;

— Що сучасна підсовєтська Україна не має ні власного війська, ні грошових знаків, ні власної пошти і поштових марок, ні власного національного прапора, герба-тризуба та інших атрибутів державности;

— Що сучасна совєтська Україна — це країна модерної панщини, в якій селянство приковане до колгоспів, не маючи права навіть виїхати з села, бо окупантська влада не видає селянам пашпортів;

— Що в той час, як на організованих Колосовою „Днях України" за кордоном співатимуть веселі хори і танцюватимуть радісні танцюристи — Україна переживатиме чергову Велику Руїну . . .

Ще багато чого можна і треба сказати вільному світові про УССР з нагоди „Днів України". Одні з нас ідуть на ті совєтські імпрези, інші не йдуть. Але всі ми повинні зорганізовано розкривати важку українську дійсність, прикривану веселими ансамблями з УССР.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ . . .

СПРАВА: ПАУЕЛ ВЕРЗУС МЕККОРМЕК

Майбутні студенти американського конституційного права мусітимуть вивчати ще одну справу, як приклад політичної системи країни. Тоді, за десять - двадцять літ, не буде важно і може взагалі забудеться, що позовник, Пауел, був членом Конґресу і репрезентантом гарлемського негритянського населення, а пізваний МекКормек був спікером Палати Репрезентантів. Їх імена будуть тільки назвою судової справи і рішення, яке стане прецеденсом: „Пауел верзус МекКормек".

Справа зродилася з того „морального клімату" — легковаження етичних засад — який від довшого часу коренився між деякими членами Законодавчих Палат ЗДА. А радше, зродилася вона із здорової реакції на цей „клімат" толеранції може також під впливом тиску публічної опінії. Пауел, конґресмен понад двадцять літ; завдяки сеньйорському статусові — голова важливого Комітету освіти і праці; в приватному житті пастор абесинсько - баптистської негритянської секти в Гарлемі і т. д. і т. д., переступив межі толерантности своїх конґресових колеґ. Спеціяльно вибрана комісія під проводом сеньйора законодавців - правників, конґресмена Селлера з Ню Йорку мала невдячну працю дослідити закиди. Вона прийшла з вислідами дослідження і рекомендаціями для Палати репрезентантів. 1-го березня ц. р. велика заля Палати була виповнена як рідко коли, і настрій був далекий від байдужого.

Конґресмени мали вже на руках звіт Селлерової комісії. Але секретар Палати ще раз прочитав її „для рекорду": ... що Адам Клейтон Пауел... іґнорував зарядження і виклики судів Ню Йорку у справах, в яких він був стороною...; як член Конґресу незаконно вдержував на платні урядничку, свою дружину, яка не виконувала ніякої урядової праці; як голова Конґресового Комітету освіти і праці розпоряджав державними фондами в неправильний спосіб; не кооперував з конґресовою комісією, яка досліджувала його справу, іґнорував її і ставився до неї образливо, в спосіб, негідний члена Конґресу...

За це комісія пропонувала, щоб Палата Репрезентантів доручила спікерові заприсягнути Пауела як члена Конґресу, але, заприсягнувши, спровадила його перед своє обличчя для публічної догани; щоб покарала його грошовою карою в сумі 40,000 долярів; щоб позбавила його сеньйорського права і головства в Комітеті освіти і праці.

Широкі дебати відбувалися в стилі, повному чемностевих форм, компліментів, але також і пристрасних виявів. „Джентлмен з Ню Йорку" — містер Селлер, запевняв у сумлінності і безпристрасності членів своєї комісії. Його компліментували за цю працю. прославляли як „декана" Палати, висловлювали подив...

Але — питався джентлмен з Північної Каролайни: „Як можете казати мені, достойний мій приятелю, що члени цієї Палати, в своїм сумлінні і згідно зі своєю мораллю, можуть заявити світові й народові Америки, що цей добродій з Ню Йорку повинен дістати тут місце?" Сентимент і хвилювання зростали... Пауел образив своїх товаришів з Палати, сказавши їм, щоб „пішли до...", коли запросили його дати вияснення... Тепер, коли ми витратили стільки публічних грошей і стільки цінного часу на його справу, він відпочиває вдоволений на сонячних Багамах „з чаркою в руці і дівчиною при боці..." „Містер спікер, — говорив джентлмен з Міссурі, — у мене доволі здоровий шлунок, але він не видержав би того запаху, який постав би, якби Пауелові запропоновано місце у цій Палаті..."

Але моральне обурення і хвилювання не могли рішати справи. Вона зводилася до правного питання: чи може Палата Репрезентантів оцінювати кваліфікації своїх правно вибраних членів?

Конституція каже, що репрезентантом не може бути обраний той, хто не осягнув 25 років, не був громадянином ЗДА протягом семи років і не мешкав в окрузі, в якій його вибрано. „Це — єдині вимагані кваліфікації" — запевняли Пауелові оборонці, а він сповнив їх усі, був обраний і мусить дістати місце... Медізон, Гемілтон і інші творці Конституції так це розуміли...

По другій стороні барикад запевняли, що ці конституційні вимоги — це тільки мінімальні кваліфікації, а не єдині: це виходить з формулювання „не може бути обраний". Якби інтенція творців Конституції була інакша, то вони написали б прямо і позитивно: „кваліфікації, вимагані для обрання, є такі..." або — „хто сповнив ці три вимоги, може бути обраний..." Зрештою, розділ п'ятий Конституції виразно каже, що „кожна Палата має сама розв'язати питання... кваліфікації своїх членів".

На прохання конґресменів, Відділ Права при Службі Законодавчої Референції в Конґресовій Бібліотеці виготовив цілу студію, з якої виходить, що на підставі документів не можна ствердити, що інтенція творців Конституції була така, щоб ці три вимоги — віку, громадянства і місця замешкання — були єдиними кваліфікаціями члена Палати Репрезентантів. Цього вистачило. Пропозиція Комісії Селлера прийняти Пауела і тоді покарати — провалилась 202 голосами проти 222. Тоді конґресмен з Міссурі запропонував поправку: виключити конґресмена - електа Пауела з членства біжучого, 90-го Конґресу. Це прийнято 307 голосами проти 116.

Далі було слово за Пауелом. Він заявив з коршми на Багамах, що сталася йому велика кривда, що Конґрес керувався расовою дискримінацією, порушив Конституцію...

З цього постала цивільна справа ч. 559-67, Пауел і тов. (група виборців) проти МекКормека. Позовник домагався, щоб суд наказав спікерові Палати Репрезентантів заприсягнути Пауела як вибраного члена Палати, а усім іншим — респектувати його членство.

Старий і досвідчений суддя, який має рекорд як республіканець і консерватист, але сам себе зачисляє до лібералів, зразу побачив правно - формальну проблему. „На думку цього суду, домагання позву і відповідь на нього висувають питання такої ваги, що перед нею бліднуть усі інші проблеми... Це — „політичне питання"... а саме питання „розділу влади". Суддя завдав собі справді труду: у своїй опінії він пішов до славного законодавця Солона, згадав доктрини Платона, Аристотеля, ряд пізніших філософів, Макіявеллі, Лока, Монтеськє, модерних англійських та американських учених і творців конституційних принципів. Він признає, що американські суди, від часу славного рішення верховного судді Маршала, мають право перевіряти конституційність „актів Конґресу", але звичайне процедуральне рішення Палати Репрезентантів — це не закон, не „акт" Конґресу. „Доктрина розділу влади, що розвинулася впродовж двох тисячоліть, глибоко включена в плетінку й тканину нашої Конституції" — ствердив він у мотивах рішення. Тому, на думку судді, суд не має юрисдикції в цій справі, як судова влада, він не має права вирішувати правильність дій Конґресу, тобто законодавчої влади, не може наказувати спікерові Палати, як має той поступати... Позов Пауела і тов. відкинено без розгляду справи по суті.

У міжчасі, в доповняючих виборах, гарлемські виборці знову вибрали Пауела. Він виграв, але тут думають, що Гарлем програв, даючи йому цю вигру. Та це справа сумління, політичного вироблення та поглядів виборців. Чи новий вибір допоможе Пауелові засісти в Палаті Репрезентантів — невідомо.

Але в історію американської політичної системи, яка так виразно позначена судовими рішеннями, увійде нове рішення, і воно буде записане в книгах під заголовком: „Пауел верзус МекКормек".

юст

„УРЯД УКРАЇНСЬКОЇ ССР — РАДА МІНІСТРІВ УССР"

Так зв. „уряд" УССР твориться з голови ради міністрів, яким є В. Щербицький, його заступників і так зв. міністрів, хоча вже майже всі міністерства в Україні переведено на „союзно-республіканські". Між тими міністерствами, за виключенням кількох українських прізвищ, є такі: М. Іванов, Г. Багратуні, Б. Лук'янов, М. Котіков, К. Побєгайло, М. Худосовцев, С. Андріанов, Г. Бакланов, М. Міхайлов, М. Санов, Г. Вілєсов, О. Селіванов, О. Федоров, А. Смаленкін, І. Івонін, В. Нікітченко, В. Кривошеєв, В. Тичинін, М. Маркін, . . . (За „Молоддю України" з 14 квітня).

Д-р Михайло Данилюк

ГОВІЙМО, ГРОМАДЯНИ!

(1)

Сутінками провесни, просмикуючись то теплими, то прохолодними вітрами, іде традиційний піст.

Колись на батьківщині чубатих предків був це особливий час. Та й предки були особливі. Чуби, що їх вони смикали один одному у скоромний час, якось прилягали лагідніше немовби під лоскотом весняного вітру, немов під чаром музики вечірніх дзвонів, що кликали людей до церкви у великопісний час.

Ставали предки смиренно перед мигаючими свічками і діму думали. Передумували своїх дідів, онуків. Не роздираючи собі сорочок на сцені — вони пронизували всю окову людського тіла і заглядали собі в душу. Жилавими руками вигортали сумління з усіх закутків і клали його на аналой. Крізь призму лямпадки вивчали всі прикмети, щоб їх пізніше покласти під епітрахіль, якого хотіли мати за свідка перед тією Силою, що судить сумління...

Виставити своє сумління під сповідь у замкнутій жмені вони не вміли. Вони її клали відкритою перед собою, перед свідком, перед Силою. Це — прикмета чистих людей. А щоб видовбати це сумління з усіх закутин лябіринту душі — треба говіти. Вони знали, що говіння дає привілей справжнього свята...

* * *

Є люди, що говіють одинцем, а є такі, що гуртом або родиною. Не мішаючись у церковні закони, можна сказати, що є справи, про які слід думати і за них говіти насамоті, але є й такі, що їх, порядком національної гордости і всенародного очищення, варто б спробувати відговіти великими громадами наших патріотів.

Бог його знає, де є більше гріхів і кого б запросити до говіння першим. Навіть неможливо, бо на саме говіння посваряться, хто саме має йти наперед. А зібрати всіх грішників разом і змусити їх говіти цілим комплексом — також неможливо. Бо якби була велика і заспокоєна з усіх дебат Католицька Церква, якби була велика і об'єднана з усіх юрисдикцій Православна Церква — то всі разом не вмістили б тих, яким треба говіти...

Добрі приятелі, які люблять політику на сцені і за сценою, кажуть, що перша справа є першою, і все треба робити по порядку. Наш 1967 Божий рік є також не абияким національним роком в українському житті, і все треба робити, включно з говінням — раз, два, три і т. д. А воно не так то вже просто. Бо нечиста сила напустила нам стільки проблем, що ось - ось зашпортаємось, ідучи до говіння. А по дорозі посваримося, хто кому ногу підставив...

Цей Божий рік почався, кажуть, ювілеєм нашої Національної Революції 1917 року, із-за принципів якої ми пішли на еміґрацію.

Рятують покищо ситуацію наші колишні вояки. Святкуватимуть 50-ліття відродження українських збройних сил. При чому таки всіх збройних сил, з усіх прошарків нашого народу, цілої нашої держави, всіх героїв, що ту силу творили і що стали на захист УНРеспубліки. Навіть не додали, хто був першим чи більшим, що ту силу творив — демократи, ес-деки, ес-ери чи там якісь інші. Просто, кажуть, українська армія українського народу. І все було б гаразд, якби не охота святкувати ювілей наших гармат і кулеметів протягом цілого року, тільки часами трошки інакше.

Бо в цьому році припадає 25-ліття початків УПА. Відзначити треба, собі і світові пригадати треба. Річниця на часі, ідея гарна, бо зберігає традицію народного героїзму, дає надхнення для виховання молоді, постачає матеріяли про нашу участь в останній війні і т. д. А реалізація задуму почи-н а є, делікатно кажучи, пахнути маленькою компромітацією. Бо, як так далі піде — всі раптом довідаються, що боролися в УПА тільки сучасні члени ООЧСУ і їхні товариші. З ідеї всенародної армії підпільників, з народної стихії і широкої національної бази вийде одно з двох: або народ із своїми широкими прошарками різнорідних рухів і людей не боровся, а боролись тільки „бандерівці", або ввесь народ належав лише до одної групи. Але ні одно, ні друге не відповідає правді.

Комітет для святкування річниці УПА хтось видумав одностороннім. У гарну ідею і задум не включено тих повстанців, що є в організаціях поза членством ООЧСУ, не включено політичного активу ширшого українського життя. Як би хто не розцінював початків повстанської боротьби, а все ж Бульба Боровець був таки першим повстанцем ще з кінця 1941 року, і поминути його, а також інших — це спроба зробити ще одну тріщину в нашому житті, хай і невинно подуману. А як же тоді говорити про широкий народній рух? Чи може такого не було? Як показати світові, що широкі лави повстали проти ворога, що вони повстали в обороні української чести і волі, а не лише одної політичної плятформи? Соромно запросити брата до святкового стола? Чи соромно не запросити?..

Щоправда, всі інші організації, яких не включено в ювілейний комітет, не дуже то поквапились самі виявити якусь ініціятиву, а деякі, грішним ділом, ще й сьогодні ворожать на зорях — святкувати чи не святкувати? Але справа в тому, що так і невідомо, кого б першим запросити до говіння...

Створили, кажуть, якийсь консолідаційний комітет для полагодження справ УККА. І так, як воно йде, той комітет радитиме не так до „другого пришестя". як щонайменше до наступного конґресу УККА, на якому, в зв'язку з роботою комітету, буде знову буча. Не можна думати, що пересварені сторони не могли б помиритись. Секрет деінде.

Коли думаємо глибоку думу, виходить, що осиковий кілок стоїть на межі. Позиція в сучасній екзекутиві УККА, хоч і вкусила забагато, і тепер це їй застрягло в горлі, все ж знає, чого вона хоче, і знає, що хоче абсолютно забагато. А опозиція в Комітеті Єдности не зуміла взагалі нічого вкусити, і тепер абсолютно не знає, чого хоче... Все було б гаразд, і всю справу можна було б кинути на карб „демократичної свободи", якби знати, кому першому йти до сповіді...

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРО ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ВЛАДИКИ МСТИСЛАВА

Подивляю скору інформаційну службу „Свободи". Зміст одвертого листа Архиєпископа Мстислава до редакції „Радянської України", який вміщено в „Ню Йорк Таймсі" 5 квітня ц. р., „Свобода" подала в своєму виданні вже 6 квітня. Проте, правдоподібно через поспіх, вміщена у „Свободі" вістка не зовсім докладно передає зміст листа Архиєпископа Мстислава. Зверну лише увагу на те місце в листі, де згадується київський Бабин Яр, в якому, додам від себе, не знати кого більше поховав Еріх Кох — українців чи жидів. Цього місця у „Свободі" нема. Я ж думаю, що згадка про Бабин Яр має свою велику вимогу, зокрема тому, що стоїть вона поруч з виявленням прихильного ставлення Москви до ката України Е. Коха.

Не знаю, як у кого, а переді мною стало питання: чому лідери жидівського народу, які так уперто й послідовно вишукують катів свого народу і вміють довести до покарання тих катів, такі байдужі до особи Еріха Коха, який лише в одній Україні винищив сотки тисяч жидів? Чому байдужість жидівських лідерів до Е. Коха якось дивно в'яжеться з прихильністю Москви до нього? Напрошуються ще інші питання, зокрема, коли йдеться про ставлення значної частини жидівських лідерів до українського народу. Але, цим разом, після двох, поставлених вище, ставлю крапку.

Крім того, співробітники „Свободи" напевно краще від мене знають англійську мову. Все ж таки, мені здається, переклад того місця у вістці „Свободи", де сказано: „винищуючи український народ та не допускаючи до будь - яких назверхніх проявів самостійницького руху" — не згідний з оригіналом, в якому говориться про брутальне нищення стремлінь до „незалежної держави". Рух і держава — велика різниця.

Та, сподіваюся, в англійському виданні „Свободи" буде подано п о в н и й англійський текст л и с т а Архиєп. Мстислава до „Радянської України". Це кожному дасть змогу знати повний текст листа і відчути ті інтенції, що керували автором того листа.

Тамара Яровенко

Нестор Король

ОЧИМА ЗВИЧАЙНОГО УЧАСНИКА

(9)

Ці постанови спричинили посилену агітацію російських централістів і контрзаходи Тимчасового Уряду та революційних організацій „російської демократії", щоб не дозволити формування національних українських полків. Російські централісти пустили в хід терор проти окремих військовиків українців, ба навіть їх убивства з-за рогу (капітан Іващенко в Петрограді. полковник Семенович на Північно-Західному фронті. підполковник Милорадович на Західньому фронті та ін.)

„Революційна російська демократія", вся без винятку російська преса, большевицькі „совети робочих і солдатських депутатів" домагання українців творити свою національну армію кваліфікували як державну зраду, як злочин проти „ідеалів демократії", проти революції і навіть проти „інтересів працюючого люду", хоч творення латинських, польських і чеських (з чехів Волинської губернії) формацій офіційно було заохочуване. До того всього польський корпус генерала Довбор-Мусніцького ще й був розташований на території України, що могло навіть загрожувати її цілості.

На цьому ж вічі, на пропозицію Міхновського, постановлено влаштувати 19 березня (1 квітня) у Києві українську маніфестацію з найбільшою кількістю солдатів і офіцерів. В цій справі вірним і невтомним помічником Міхновського був капітан артилерії Ган. Міхновський звернувся з прохнням до проф. М. Грушевського взяти маніфестацію під свою опіку, як улаштовану виключно з ініціятиви Української Центральної Ради.

На другий день 16 (29) березня, після урочистого відкриття Військового клюбу ім. гетьмана П. Полуботка, Міхновський ще раз звернувся до присутніх з закликом вжити всіх заходів, щоб в українській маніфестації „були всі українці київського ґарнізону з національними українськими відзнаками на грудях під українськими прапорами, в бездоганнім військовім ладі".

Клюб ім. П. Полуботка зорганізовано як українське Військове товариство з осідком у Києві, яке мало право творити філії по всій Україні.

19 (1 квітня) березня у Києві відбулась перша національна українська маніфестація. Всі найсміливіші сподівання щодо кількости її учасників були перевершені. У ній взяло участь більше як сто тисяч душ. Обережний і передбачливий Міхновський доручив: мені, А. Драгомирецькому, дуже інтеліґентному робітникові-столярові, одному з своїх правників з Округи, прізвище його забув, і П. Христюкові сісти в авто і перевірити прапори, бо „може статися, що на них будуть якісь незгідні з духом часу і з а гальнореволюційними настроями написи".

Вихідним місцем маніфестації була площа біля Володимирського собору. Колони маніфестантів, що не вмістились на площі, стояли вздовж Бібіковського (тепер Шевченківського) бульвару, по Фундуклеївській в напрямку Еврейського базару, Безаківській та інших вулицях аж до Шулявки.

Перевіряючи написи, ми вели й підрахунок прапорів. Їх було 328. Зупинялись тільки перед тими, на яких були написи. На прапорі одної робітничої групи було написано: „Хай живе Самостійна Незалежна Українська Держава!" Наш правник запротестував і звернувся до керівника групи, щоб він віддав свій прапор нам на авто. Показуючи на сусідній, ще нами не перевірений, він сказав, що коли ми відберемо „он той", то він віддасть і свій. Там красувався напис „Хай живе вільна Україна з гетьманом!" Цей напис вивів Драгомирецького і Христюка з рівноваги. „Як можна дратувати людей таким написом?" — сказав Христюк. А Драгомирецький: — „Царів скидають, а гетьманів настановляють". „Віддай сюди свій прапор!" — звернувся до робітника Христюк, що держав прапор. — „Не віддам, як ми будемо без прапора"? — Я простягаю один із своїх прапорів, що ми мали в авті, без напису. Він мовчки віддав свій і взяв простягнутий з моїх рук. Тоді керівник і з першим прапором сам приніс свій і взяв у мене без напису.

Христюка я знав ще з середньої школи. Це був здібний хлопець, великий український патріот, але надто гарячий. Ми обидва рішились вступити до університету, але для цього треба було скласти додаткові іспити з латини, російської „словесности", психології і логіки. Він провалився на латині і логіці, бо не надавав їм великого значення, і вступив до Київського Політехнікуму, який скінчив напередодні революції.

Я був кілька разів у нього вдома в станиці Єлисаветинській біля Катеринодару на Кубані, де його батько, найбагатіший в станиці козак, мав понад п'ятсот десятин землі. Я його мав на меті для НУП'у, але, з огляду на прийняту у нас конспірацію, підготовляв його обережно. Переїхавши до Києва, він став українським есером і ще довго не міг заспокоїтись.

„Павле, чого ти так розходився? — питаю. — „Подумай тільки: царів скидають, а гетьманів настановляють. Що про нас говоритимуть російські ура-революціонери?" — каже. — „Гетьманів легко настановляли, а ще легше скидали,— кажу. — Котрийсь з козацьких верховодів давав хабаря якомусь московському бояринові, і гетьмана відвозили до Сибіру в тюрму або відрубували йому голову. Залежало від того, який великий був хабар. Тому не варто так близько брати це до серця". — „Алеж обов'язково знайдуться і такі, що вбачатимуть в цьому якусь форму самодержавного монархізму. А це нам тепер зовсім непотрібне". — каже він.

Павло домігся у Міхновського, щоб остаточно ще раз перевірити написи на прапорах, і на розі Фундуклеївської вул. та Хрещатика він удвох з Драгомирецьким стояв, оглядаючи колони. Наш же з правником обов'язок був дотримувати порядку перед думою", слідкувати за реакцією і поведінкою „революційного начальства", що стояло, вітаючи наших маніфестантів.

ДАР МОВИ

Із статті Анни Малик у журналі „Світло" з квітня 1967 року: „Перший крок до кращого порозуміння це є терпеливість вислухати людину до кінця. Даймо нагоду людині виговоритися та виявити свої здібності, заки осудимо її. Другий крок: це поширення свого власного знання, яке нам дасть ширший світогляд. Ніхто не може дати нам того, чого сам не має. Третій крок: говорім із серця."

Д-р Іванна Ратич

Думки про два підручники для навчання української мови

Проф. д-р Кость Кисілевський, методист для навчання української мови в народній школі і співробітник видань Шкільної Ради, обдарував мене й мою дочку Юлю двома ново виданими Шкільною Радою УККА підручниками, третьою і четвертою читанками з української мови. Я зацікавилась методичною частиною цих книжок і хочу висловити свої думки про неї.

Обидві читанки творять продовження початкового ступеня в навчанні української мови і визначаються надзвичайною різноманітністю матеріялу та різнородністю мовних вправ. Проза й вірші наведені тут по черзі; увагу учня розбуджує постійно нанову швидка зміна тем і літературних форм. Тексти упорядковані поступово за ступенем труднощів. Безпосереднє окруження дому та вибрані зайняття, як спорт і гра, поширюється або збагачується відповідно до росту ступеня труднощів. Роковий цикл у своїм бігу оформлений на основі подій із дитячого життя, веде до переживання пір року та їхніх явищ у природі та до святкувань релігійних та народних свят, у зв'язку з роковим календарем.

В сполуці з ними подається учням до засвоєння звичаї на Різдво й Великдень, як також усе народне й літературно-культурне багатство українського побуту. Поезії та оповідання пера знаних українських письменників служать учням як приготова до дальших лектур. Четверта читанка побільшує в своїй тематиці горизонт учня понад об'єм його особистого оточення в народне давноминуле. Постаті з української історії і літератури подаються дитячому читачеві доступним для нього способом. Крок за кроком прокладається так основа для розуміння української культури, на якій наступні читанки можуть будувати.

Систематичному побільшенню духового стану учня відповідає синхронічно підвищене продовження його мовних здібностей. Тексти з підвищеним ступенем труднощів насвітлюється з допомогою засобу, відповідного для розуміння учня. Слова й поняття, що можуть бути для нього новими, пояснюється з допомогою синонімів, прикладів і описів. Метода окреслювання нових слів, за якою та через яку має відбуватися вивчання мови при володінню слухової засади (слухово-язикової), це модерна форма побудови словникового багатства загально визнана й поширена, особливо в модерних французьких і еспанських текстових книжках для гімназії та університетів, що їх пишуть майже виключно університетські професори. В підручниках для німецької мови в останніх п'яти роках почалося приймання також вживання „безпосереднього словника".

Поазбучно упорядковані списки слів беруть до уваги приналежні словні родини й етимологічні групи. Таким чином учень спонуканий до асоціятивно-мовознавчого думання, техніка словної родини служить не тільки до поширення словного багатства, але вона розбуджує також розуміння з учня похідних слів і постачає йому вгляд у розвиток і в творчі можливості мови.

Вживані тут граматичні поняття обмежені до мінімуму і стоять завжди в дужках за означуваним словом. Це відповідає вимогам модерної педагогіки мови, що відкидає аналітичну граматику й граматичну термінологію на вчасній стадії навчання мови. Обидві обговорювані книжки виминають граматичні категорії і теоретично-аналітичне зображення. Наскільки загалом працюють автори в обсягу граматичних понять, подають їх у рамцях мовних функцій.

Кожна стаття до читання має низку вправ, що повинні вивчене поглибити й закріпити в пам'яті учня. Це саме мають робити і списки слів, що вкладають у форму повторення вже знане.

Більшість статтей повторюється з допомогою запитань і відповідей, а запитання — один з найстарших педагогічних помічних засобів, — показалося ще й сьогодні необхідним при навчанні мови. З цієї причини слухова метода працює переважно діялогом, у якому через питання і відповіді виробляється зміст тексту. Крім того такі фіктивні розмови, як усі нелітературні розмови, ведуться в буденній мові. Таким чином учень виминає тяжче зложену письменну мову, та на передній план виступає в нього функціональний вид мови, що її треба вивчити. Іншими словами: учень повинен в першу чергу дістати спонуку до мовлення, а саме до вжиття розговірної мови, як такої, що є для нього найвідповіднішою формою вислову.

Стилеві прикмети писаної мови залишаться для здібніших учнів. Доброю методою призвичаєння учня до поправного вислову є так звана „наведена або дириґована відповідь", яку осягається через вправляння зразка, або через зразкове речення. Тут поданий зразок відповіді, учень творить свої власні відповіді на основі зразка і в той спосіб робить менше помилок, а також засвоюються йому через повторювання звукові вартості та образ писання у зразку. Іншою формою зразкової вправи є частинно подане речення, до якого вкладаємо поодинокі слова і фрагменти речення так, що вони влучно завершують змістовно і граматично цілу фразу. Таким чином учень може засвоїти цілі упорядковані можливості відповіді, що їх він здебільшого намагається виминути, якщо він сам мусить оформлювати відповідь.

На домашнє завдання вимагається від часу до часу відтворити на письмі статті з читанки; це відхилення від принципів слухової методи, за якою учнів на вчасному ступені науки мови не змушується до писання, — є додатнім спадком по конвенціональній мовній педагогіці. Особливо в обставинах українських шкіл, що в багатьох випадках збирають своїх учнів тільки раз у тижні, потрібні письмові вправи додатково, бо вони творять багатство вислову молодої людини. Подібну мету мають домашні завдання в додатку обидвох книжок, побудовані майстерно, що беруть до уваги всі області вишколення мови й вислову.

Обидва обговорювані підручники (Третя і Четверта читанки), представляють успішну синтезу старої досвідченої і модерної метод науки мови та лучать досвіди і знання їх авторів на педагогічному і лінгвістичному полі якнайдосканаліше. А що ці книжки не вживають жодної іншої мови, тільки українську, то їх можливість поширення не є обмежена тільки на одну країну. Тому вони можуть служити, як цінні підручники й читанки в усіх країнах, де живуть в діяспорі українські родини.

ВІСТІ З ТОРОНТА

ВІДЗНАЧЕННЯ 25-ліття ПОХІДНИХ ГРУП, відбулося 8-го квітня в гарному готелі „Вестбури", організатором якого був Крайовий Комітет українського визвольного фонду. Програмою проводив п. І. Поворозник. За головним столом засіли представники наших Церков, визначні канадійські політичні і українські громадські і політичні діячі. Коло 450 осіб взяли участь у 25-доляровому бенкеті, який пройшов з успіхом і гарною програмою. Привітання по черзі складали: кол. міністер М. Старчевський (Старр), мін. І. Яремко, контролер Маргарита Кемпбел, ВПреосвященний Архиєпископ Мстислав, В. Преосвященний Єпископ І. Борецький, посол Б. Луїс. Головну промову відчитав міністер А. Гросман на тему „Бабин Яр — наука і пересторога". Другу головну промову виголосив голова ПУН, ред. Олег Штуль. У мистецькій частині святкувань виступали квартет „Верховина" в складі В. Байрак, О. Глібович, З. Котиц, і В. Івацько, та бас-соліст О. Гошуляк. Акомпаніювала на піяні Стефанія Жовнір-Клос. В заключному слові М. Плавюка було привітання представників громадських організацій і товариств та присутніх учасників похідних груп, та подяка за таку активну і велику участь. Кінцевою молитвою, яку провів Преосвященний Кир Ізидор, та відспіванням національного гимну, закінчено торжественні св'яткування.

ТЕАТР „ЗАГРАВА" переміг важкі умови, та після двох років підготовки успішно виставив „Касандру", цю чудову драматичну поему Л. Українки, два рази в неділю 2 і 9-го квітня в Українському Домі при вул. Кристі, у заповненій по береги публікою залі, з якої багато з жалем мусіли відійти ізза браку місця. Драматичний ансамбль „Заграва" виїде з виставкою „Кассандри" до ЗДА і виставить її в: Шикаґо, Філядельфії, Ню Йорку, та інших більших скупченнях поселення українців. Приявними на виставці були сестра Л. Українки, Ісидора Борисова і небіж поетеси — Василь Кривинюк. На зустрічі з представниками преси та громадянства голова ЛМКлюму — мґр. М. Дзьоба привітав пані Борисову, і висказав признання за успіх театру. Режисером виставки був Юрій Бельський, технічний керівник — І. Кушніренко, адміністратор — В. Довганюк.

СТУДЕНТСЬКИЙ КОНЦЕРТ відбувся 1-го квітня в залі Блюр Каліджет, і вперше наші студенти зробили нам гарну і милу несподіванку, постановкою в другій частині програми драматичного етюду Лесі Українки „Йоганна жінка Хусова", яка пройшла на високому мистецькому рівні, хоч виконавцями не були професійні актори. Щирі і довготривалі оплески були нагородою для режисера п. С Теліжина, який вложив не тільки свій великий талант, але багато труду і праці. В першій частині програми були сольові партії — вокальні і танкові. Голова УСК, Ліда Любинська, дала звіт з діяльности Клюбу, відмітивши, що на високих школах Торонта є коло 400 українських студентів, з того 230 записаних в Українському Студентському Клюбі, а активну участь у житті й праці Клюбу беруть коло 120 студентів, між якими переважають студентки, вони і занимають керівні місця в управі Клюбу. Студентський Концерт був вдалим і успішним під кожним оглядом, за що управі Клюбу належиться признання.

ТУРНЕ ХОРУ „ПРОМЕТЕЙ". — З нагоди 100-річчя Канади, відомий із своїх концертів не лише в Торонті, але в багатьох містах Канади й Америки, чоловічий хор Торонтонського Осередку СУМ під керуванням мґр. В. Кардаша, виїжджає в турне в Західню Канаду. Цю поїздку допомогли зреалізувати: Комісія Століття Канади під патронатом мін. Джуді Лямарш, Міністерство Освіти Онтаріо під проводом мін. В. Дейвіса, Канадійська Рада Народнього Мистецтва під проводом п. Л. Коссара і Онтарійська Рада Народнього Мистецтва в Лондоні під проводом Кеннета В. Гріна. Разом із хором виїде також танцювальний ансамбль „Верховинці" під керуванням Я. Клуня. Концерти відбудуться у таких містах: Форт Вілліям, Онтаріо, Вінніпеґ, Манітоба, Едмонтон, Алберта. Акомпаніяторкою є пані Марта Кравців - Барабаш. Віримо, що Хор „Прометей", який здобув собі заслужену славу і признання, понесе красу української пісні і танцю у широкі простори Західньої Канади та здобуде нові успіхи, чого, щиро йому бажаємо!

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ КАНДИДАТ. — В наступних виборах до парляменту Онтаріо, кандидує з рамени Прогресивно - консервативної партії, українець, молодий, активний громадський діяч, інж. Богдан Максимець. Без сумніву, це черговий успіх нашої громади, і напевно всі українці, що живуть в окрузі Паркдейл, повністю підтримають п. Максимця, не тільки своїми голосами, але також допоможуть йому під час виборчої кампанії. Прогресивно-консервативна партія, яку очолює Джан Діфенбейкер, підготовляється до конвенції, яка має вибрати нового лідера партії, кандидатом на це місце є також кол. мін. Михайло Старчевський (Старр), який розгортає в цьому напрямку широку кампанію. Тому більше наших людей у цій партії, та їх активність може мати велике значення.

„НА СУДІ". — „Новий Театр" з Ню Йорку був поставлений „на суд" в Торонті, за виставку „Камінного Господаря", яку поставив режисер „Нового Театру", Володимир Лисняк. Постава цього драматичного твору сколихнула своєю формою і виконанням почуття глядачів і викликала контроверзійні опінії критики в пресі. Управа Літературно - Мистецького Клюбу вирішила звести в одно місце представників різних поглядів і розуміння мистецького поставлення драми, для чого вибрано форму „суду", де був обвинувачений, прокуратор, оборонці і лава присяглих. По докладному „переслуханні," за і проти, всіх заінтересованих, лава присяглих під проводом д-ра Б. Стебельського винесла постанову, про звільнення режисера Володимира Лисняка від „вини і кари" за „вбивство" Лесі Українки через невдалу поставу драми „Камінний Господар". Добре, що так сталося, бо в противному випадку ніхто до Торонта більше ніколи не заглянув би!

В. Дідюк

ПОВТОРЯТЬ ТЕЛЕВІЗІЙНУ ПРОГРАМУ ПРО НОВОЗБУДОВАНУ УКРАЇНСЬКУ КАТЕДРУ

Філядельфія. — „Америка" з 14 квітня повідомила, що 7-го травня о год. 11.30 перед полуднем через канал 3 буде знову передана телевізійна програма „Мета Життя" — присвячена новозбудованому Соборові Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії. Один з директорів телевізійної станції з концерну Вестінґгавза, Франк Гол, повідомив у листі до Української Католицької Єпархії у Філядельфії, що ту програму буде повторено на прохання багатьох глядачів, які написали листи-відгуки на попередню передачу.

П-О-Д-Я-К-А

Всевишній зарядив, щоб наша Невіджалувана Дружина, Мама і Бабця покинула цей світ та переселилась у інший, кращий, де нема ні болю, ні суму — лиш життя безконечне.

У тих, вельми тяжких для нас хвилях, великою розрадою були нам численні зяви співчуття та прихильности від правдивих Приятелів, за що оцим сердечно дякуємо.

В першу чергу складаємо щиру подяку Всепреп. Отцю Степанові Городецькому, за ласкаве відправлення Парастасів при Тілі Покійної, за відправу Служби Божої і кінцеву відправу на цвинтарі.

Рівнож дякуємо Дорогому Шваґрові Всеч. Отцю Павлові Шуфлятові, парохові Салему, що прибув здалека, правив Службу Божу разом з Отцем Городецьким та відпровадив Покійну на цвинтар і слідуючого дня відправив Службу Божу.

Впреп. Отцю Степ. Чомкові, дякуємо щиро за участь у похоронній Службі Божій.

ВПов. П. інж. Матковському і Членам хору „Сурма" сердечне Спасибі за відспівання Панахиди.

Вельми Достойним Управам: СУА, Відд. 47, Пласту і Пласт-Прияту, щира подяка за вияви співчуття.

З осібна Гуртові „Змії" (11-12 літні хлопці), дякуємо за вшанування пам'яти „Бабці друга Юрка", через уфундовання Заупокійної Служби Божої.

Особливо щира подяка належиться Вп. Панству Бахам, Городецьким, Хомякам, Домбчевським, Зелезам та Шутрам і Вп. П. Романові Пристасві за піддержку у найтяжчих хвилях.

Дорогій Родині: Стриянці Пані Ів. Калиничевій, Сестрінці П. Любі Левицькій, та Панству Галі і Борисові Волошенюкам дякуємо за прибуття з далеких сторін, щоб попращати Покійну.

Таксамо належиться подяка Вп. бувшим Співпрацівникам Покійної за їх участь у похоронах, за квіти та жертви на Служби Божі.

Всім Вп. Жертводавцям на Служби Божі, квіти і Український Університет в Римі — сердечна подяка.

Вкінці не можемо поминути мовчанкою прихильности Сестриництва при Церкві Богоявлення та співпраці Вп. Пані Лідії Хомякової та дорогого Сестрінка П. Романа Левицького у влаштуванню після-похоронної тризни.

Цьому ж Сестрінкові сердечно дякуємо за повну посвяти піддержку нас у хвилях смутку і болю.

Хай милосердний Господь сторицею винагородить Вас Усіх за Ваше добре серце!

ПЕТРО ЗУБРИЦЬКИЙ,
ІРИНА ПАВЛІЧКО,
РОМАН І ЮРЧИК ПАВЛІЧКО

Рочестер, у квітні 1967 року.

ЗАКЛИК

ДО УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ В АМЕРИЦІ

Українці й Українки!

Ми, сини й дочки великого українського народу, з болем серця були змушені покинути, поневолений комуністичною Москвою, наш рідний край та шукати кращої долі в Вільному Світі.

Усі ми залишили рідні землі з надією дочекати кращих часів і повернутися додому.

Провидіння, однак, призначило нам залишитися у Вільному Світі довше, як ми думали: — наш поворот в Україну й волю Україні нам призначено виборювати організованою, важкою, упертою та довгою працею. Нам призначено сказати й довести Вільному Світові, що ми є членами культурної української нації, яка заслуговує й має повне право на вільне й самостійне життя в сім'ї інших вільних народів світу.

І треба ствердити, що в багатьох ділянках українського життя ми зарепрезентували себе гідно: —

— у нас добре розвинене й далі розвивається церковно-релігійне життя,

— ми маємо такі наукові установи, як Українська Вільна Академія Наук; Наукове Т-во ім. Т. Шевченка; ряд наукових, дослідних, мистецьких інститутів; професійні організації, тощо,

— ми маємо багату пресу,

— у нас добре розвивається економічне життя — маємо низку кооперативів, кредитівок, промислово-торговельних підприємств, тощо,

А на тлі тих усіх, здобутків, майже непомітна визвольна акція України. Ця Акція, що повинна фактично домінувати над усіма іншими досягненнями й успіхами.

Наш Державний Центр Української Народньої Республіки, установлений 1917-18 рр. у столиці України Києві волею всього українського народу, та який, з того приводу, має законну підставу репрезентувати український нарід перед вільним світом, — веде визвольну акцію України в несприятливих умовах.

Ми свідомі того, що в діяльності деяких установ Державного Центру УНР можуть бути недоліки, як і в діяльності кожного іншого уряду, але він і тільки він є леґальним і єдиноправним представництвом Українського Народу, а тим самим нашим найвищим авторитетом і найбільшим аргументом у визвольній боротьбі, якого не може замінити ніяка інша еміґраційна установа чи організація.

Тому теж, ми нижче підписані, звертаємось із цим закликом до всіх українських церковно - релігійних громад, установ та організацій, промислово-торговельних підприємств і всіх українських громадян — всебічно підтримати наш Державний Центр Української Народньої Республіки.

Зокрема просимо своїми щедрими пожертвами дати можливість установам Державного Центру придбати власне відповідне й репрезентативне приміщення, як рівнож уможливити йому належно вести політичну роботу щорічними сплатами Національного Датку 22 Січня в розмірі одноденного заробітку.

Пам'ятаймо, що ворог жорстокий, а його методи нищення нашого народу страшні й безоглядні! То теж нашим святим обов'язком є допомагати нашому народові в його визвольній боротьбі.

Вплати просимо доконувати через Управи Товариств Прихильників УНР, а де таких немає, надсилати безпосередньо до Головної Управи Об'єднання Прихильників УНР на адресу:

Ukrainian Financial Committee
P.O. Box 95, Cooper Station
New York, N.Y. — 10 003

Підписали:

За Головну Управу Укр. Євангельського Об'єднання: **Пастор Володимир Боровський** — Секретар;

За Пезидію Об'єднання Укр. Письменників „Слово" в ЗДА: **Проф. Григорій Костюк** — Голова, **п. Остап Тарнавський** — Секретар;

Від Укр. Жіночого Клюбу В Ню Йорку: **Інж. Ірина Шох** — Голова;

Від Комітету Вшанування Пам'яті Симона Петлюри в ЗДА: **Ген Аркадій Валійський** — Голова, **Пполк. Дмитро Бакум** — Секретар;

Від Головної Управи Організації Українців Революційно-Демократичних Переконань у ЗДА: **Мгр. Юрій Нагорний** — Голова, **мгр. Микола Степаненко** — член ГУ;

Від Українського Національно-Демократичного Об'єднання в ЗДА: **Дир. Іван Шепарович** — Голова;

Від організації ДОВРУС: **Інж. Анатолій Гудзовський** — Голова;

Від Об'єднання Прихильників УНР у ЗДА: **Пполк. Павло Шпірук** — Заст. Голови;

Від Братства „Броди-Лев": **Д-р Роман Дражньовський** — Голова, — **п. Мирон Заліський** — Член Управи, **п. Григорій Яремчук** — Член Управи;

Від Редакції „Вільна Україна": **д-р Микола Галій;**

Від Української Вільної Академії Наук у ЗДА: **Проф. Олександер Архімович** — Президент, **проф. Іван Замша** — Секретар;

Від Організації Державного Відродження України в ЗДА: **проф. д-р Богдан Т. Гнатюк** — Голова;

Від Т-ва Українських Правників у ЗДА: **д-р Богдан Дзерович** — Голова;

Від Координаційного Комітету Організацій, що стоять на платформі підтримки Державного Центру УНР в екзилі: **д-р Зенон Городиський** — Голова, **д-р Теодор Сендзік** — Секретар;

Від Української Вільної Громади в ЗДА: **проф. Іван Паливода** — Голова;

Від Українського Національно - Державного Союзу в ЗДА: **Пполк. Петро Самойлів** — Голова, **Інж. Захар Івасишин** — Ген. Секретар;

Від Об'єднання Демократичної Української Молоді в ЗДА: **мгр. Євген Федоренко** — Голова;

Від Українського Академічного Т-ва „Зарево": **п. Павло Дорожинський** — Голова;

За Головну Управу Українського Лікарського Товариства Північної Америки: **д-р Богдан Олесницький** — Голова, **д-р Тарас Шегедин** — Секретар.

У Греції настав диктаторський режим

Атени. — В п'ятницю 21 квітня ц. р. військовики перевели в Греції переворот, завівши диктаторський режим. Король Константин буцім-то дізнався про той переворот щойно після доконаного факту, дармащо військовики покликалися на декрет короля, що його проте ніхто не бачив. Військовики створили 12-членну військову хунту під назвою Найвища Військова Рада, але 9 членів тієї Ради згодом зреклися і не відомо, яке відношення між тією військовою Радою та новим урядом, на чолі якого стоїть цивільна людина, колишній прокуратор Найвищого Суду Константин Колляс. Віце-прем'єром і міністром військових справ є шеф штабу армії Ґреґор Спандідакіс, а міністром закордонних справ професійний дипломат Павльос Ґурас. Речник уряду з'ясував, що переворот був продиктований, як протизасіб проти проєктованої революції, яку затіювали кол. прем'єр, Георґ Папандреу, лідер найсильнішої грецької партії Центральної Унії і його комунофільський син Андреас з активною допомогою збоку комуністів. Ця ліва революція мала розпочатись в Сальоніках, куди Георґ Папандреу мав прибути з великою передвиборчою промовою. Військо арештувало 3-6 тисяч осіб, здебільша комуністів. Але між арештованими є також обидва названі Папандреу. Арештованого спершу також кол. прем'єра Стефаноса Стефанопульоса і секретаря короля майора Міхаеля Арноутіса звільнено на рішучу вимогу короля. Король заприсягнув новий уряд, але публічно не заявився до того перевороту і, за ґазетними твердженнями, він ставиться до нього неохоче.

Міннеаполіс, Міннесота

СУМІВСЬКА ТАНЦЮВАЛЬНА ГРУПА ВИСТУПАЛА НА ТЕЛЕВІЗІЇ

На Великдень 26-го березня о год. 10:30 перед полуднем на місцевій телевізійній станції канал 11 юнаки-й юначки з Осередку СУМА ім. гетьмана Івана Мазепи в Міннеаполісі виступили з українськими танками.

На програмі виступало поверх 220 молоденьких танцюристів, одягнених в українську народну ношу.

Керівником і інструктором молоденького Танцювального гуртка є студентка коледжу, панна Леся Свінціцька. Виконавцями були учні й учениці парохіяльної католицької школи українознавства у віці від 6-ох до 13 років. Дуже прикро, що не було молодої учительки Марусі Свінціцької, королеви краси Східньої частини міста Міннеаполісу, яка виконує часто ролю милого конферанс'є. Вона була б розповідала своїм дзвінким голосом глядачам про Спілку Української Молоді, як культурно виховну і патріотичну організацію, яка зберігає наші традиції і культуру.

Програму вела якась інша особа, що не дуже добре ознайомлена з національними групами. Всі виконавці попиcалися дуже добре і був порядок в їх виступах.

Треба підкреслити заслугу панни Лесі, яка жертвувала багато труду і часу, щоб так гарно навчити таких малих дітей послуху і мистецького українського танку.

До танків приграває студент коледжу Олег Артим.

Добре було б, щоб праця молодої Лесі продовжувалася.

Теодор Федоришин.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

МИХАЙЛО МАРТИНЮК, член 434 Відд. УНС в Монтреалі, Канада, помер ненадійною смертю, спричиненою серцевою атакою, дня 30 березня 1967. Нар. в с. Іванівка к. Теребовлі, 21-го лютого 1910 р. Кол. учень укр. гімназії в Тернополі і Торг. Академії у Варшаві. До Канади прибув у 1948 р. після тяжких переживань 2 світової війни і невигод вояцького життя як член „Дивізії", а відтак скитальця. Залишив опечалену дружину Ванду, сина Андрія, братів: Василя, Миколу, Володимира і Стефана з родинами в Канаді та дальшу рідню на Рідних Землях і Канаді. Похорон з участю чисельної родини, односельчан і приятелів відбувся 1 квітня ц. р. з укр. кат. церкви Успення Божої Матері на укр. цвинтар на горі Монт Роял в Монтреалі.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Мельник, секр.

МАРІЯ БАБІЙ, довголітня членкиня Б-ва св. Арх. Михаїла — 211 Відд. УНС в Стейплетон, С. Ай., Н. Й., померла на 82-му році життя, 2 квітня 1967 р. Покійна походила з с. Висла, пов. Рогатин, Зах. Україна. До УНСоюзу вступила 10 січня 1924 р. Полишила сина Михайла, 5 дочок — Павлину, Катерину, Анну, Єву, Марію, 19 внуків, 9 правнуків. Похорон відбувся 5-го квітня 1967 р. з похоронного заведення до Укр. Кат. Церкви при участи родини, знайомих і членів Відділу на Silver Mount Cemetery, Staten Island, N.Y.

Вічна Їй Пам'ять!

Т. Соколовський, секр.

КАРОЛ СТАСЮК, довголітній член Т-ва Любов — 370-ий Відд. УНСоюзу в Ню Гейвен, Конн., помер 18 березня 1967 р. в лікарні св. Рафаїла після короткої недуги, на 74-му році трудолюбивого життя. Покійний нар. в с. Бедриківці, пов. Заліщики, 11 червня 1893 р. Прибув до Америки в 1910 р. де був один з основників купна української кат. церкви. Провадив торговельне підприємство, а відтак працював у фірмі меблів. Залишив працю в 1961 р. Належав до різних укр. товариств і записався до УНСоюзу в 1923 р. Був вибраний делеґатом на Конвенцію УНС кілька разів. Залишив у смутку дружину Иоанну, двох синів Едмонда і Івана і 4 внуки. Похорон відбувся 21 березня 1967 р. до місцевої кат. церкви, де громада і члени Т-ва віддали остатню почесну послугу і о. монс. Стах відправив Службу Божу, відтак відпроваджено Покійного на цвинтар св. Лаврентія при участи рідних, приятелів і союзовців.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Гіна, секр.

СПИРІДІОН ТИТЛА, член Б-ва св. о. Миколая — 293 Відд. УНС в Бруклині, Н. Й., помер 21 лютого 1967 р. Покійний нар. в Підгайцях, Зах. Україна в році 1901. До Америки приїхав 1949 р. і поселився в полудневій частині Бруклину, де брав активну участь в житті цієї громади. Як знаток церковного співу, якийсь час провадив церковний хор при церкві о. Миколая. Похорон відбувся 25 лютого 1967 р. з церкви о. Миколая, при участі рідні, приятелів і чл. Б-ва, на цвинтар св. Карла на Лонґ Айленд. Покійний полишив в глибокому смутку дружину Ольгу, 3 синів з невістками і 6 внуків, брата і дві сестри в Україні.

Вічна Йому Пам'ять!

Марія Демидчук, секр.

ТАРЗАН, Ч. 5798. Дивний корабель!

Тарзан мандрував безцільно в напрямі до західнього узберіжжя, полюючи на дозвіллі.

Кілька днів пізніше він дійшов до широких просторів могутнього Атлантійського океану.

Але якийсь чужий предмет порушував панораму природи... Там був дивний корабель, що причалив до затоки внизу!